

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता आणि पुरवठ्याच्या इतर अटी) (सुधारणा) विनियम, २००८

विद्युत अधिनियम, २००३

क्र. मविनिआ/लिंगल/१२९/२००८/----- विद्युत अधिनियम, २००३ मधील कलम ४५च्या उप-कलम (२)च्या खंड (ए) सह कलम १८१च्या उप-कलम (२) च्या खंड (यु), कलम ४५चे उप-कलम (५), कलम ४६, कलम ४७चे उप-कलम (१) आणि उप-कलम (४) सह कलम १८१च्या उप-कलम (२)च्या खंड (व्ही) आणि खंड (डब्ल्यु) आणि कलम ५० सह कलम १८१चे उप-कलम (२) चा खंड (एक्स) आणि कलम १८१च्या उप-कलम (२)च्या खंड (झेडपी) ने प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून आणि “ विद्युत (अडचणी दूर करणे) आदेश, २००५” चे आणि “ विद्युत (अडचणी दूर करणे) आठवा आदेश, २००५ ” चे पालन करण्यासाठी, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, याद्वारे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता आणि पुरवठ्याच्या इतर अटी) विनियम, २००५ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करीत आहे:-

१. संक्षिप्त नाव व प्रारंभ

(एक) या विनियमांना “महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता आणि पुरवठ्याच्या इतर अटी) (सुधारणा) विनियम, २००८” असे म्हणावे.

(दोन) हे विनियम शासकीय राजपत्रातील त्यांच्या प्रसिध्दीच्या दिनांकापासून अमलात येतील.

२. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता आणि पुरवठ्याच्या इतर अटी) विनियम, २००५ च्या (जे येथून पुढे “विद्युत पुरवठा संहिता” म्हणून संबोधण्यात आले आहे) विनियम २ मध्ये सुधारणा-

(एक) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम २.१ मधील खंड (ह)ऐवजी खालील खंड समाविष्ट करण्यात येईल:-

“ (ह) “गा-हाणे निवारण विनियम” म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच आणि विद्युत लोकपाल) विनियम, २००६ आणि त्यात केलेली कोणतीही सुधारणा (वेळोवेळी अंमलात असलेली).”

३. विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ३ मध्ये सुधारणा

(एक) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ३.३.३ मधील “जर एखाद्या अर्जदाराला वीज पुरवठा करताना ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधा उभाराव्या लागणार असतील तर” या शब्दांऐवजी “जर एखाद्या अर्जदाराने त्याच्या जागेकरिता ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधांची मागणी केली तर” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येतील.

(दोन) विद्युत पुरवठा संहितेमध्ये विनियम ३.३.४ वगळण्यात येईल.

(तीन) विद्युत पुरवठा संहितेमध्ये विनियम ३.३.५ मधील सध्याची परंतुके ही परंतुक दोन व तीन होतील आणि पुढील नवीन परंतुक, हे परंतुक एक म्हणून समाविष्ट करण्यात येईल:-

“परंतु असे की, ग्राहकाची ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधा वितरण परवानाधारकाच्या यंत्रणेतून कायमस्वरूपी बंद करण्यासाठी झालेला खर्च विनियम १८ खाली आयोगाने मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीप्रमाणे वसूल करण्याचा हक्क वितरण परवानाधारकास राहिल”.

हा सुधारित विनियम ३.३.४ होईल.

(चार) सध्याचे विनियम ३.३.६ आणि ३.३.७ हे सुधारित विद्युत पुरवठा संहितेमध्ये अनुक्रमे विनियम ३.३.५ आणि ३.३.६ होतील.

(पाच) विद्युत पुरवठा संहितेमध्ये विनियम ३.३.८ मधील, “जर वितरण परवानाधारकाने अर्जदाराला या विनियम ३.३ खालील कामे परवानाधारक विद्युत ठेकेदाराकडून करून घेण्यास संमती दिली असेल तर,” या शब्दांऐवजी “जर या विनियम ३.३ खालील कामे परवानाधारक विद्युत ठेकेदाराकडून करून घेण्याची इच्छा असल्याचे निवेदन अर्जदाराने वितरण परवानाधारकास दिले असेल आणि वितरण परवानाधारकाने अर्जदारास तसे करण्याची संमती दिली असेल तर,” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येतील. .

हा सुधारित विनियम ३.३.७ होईल.

४. विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ४ मध्ये सुधारणा

(एक) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ४.२ मध्ये,

(अ) दुस-या परंतुकामधील “वितरण परवानाधारकाच्या प्रत्येक कक्ष कार्यालयात/ प्रभाग कार्यालयात/ग्राहक केंद्रांत” या शब्दांऐवजी “वितरण परवानाधारकाच्या संबंधित कार्यालयात ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात येतील.

(ब) तिसरे परंतुक वगळण्यात येईल.

(दोन) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ४ मध्ये, विनियम ४.४ नंतर, खालील विनियम समाविष्ट करण्यात येतील:-

“४.५ निवासी वापराकरिता एकाच ठिकाणी (सिंगल पॉइंट) विद्युत पुरवठा करण्यासाठी, खालील संस्था/व्यक्तींना, अर्ज करता येईल:-

(ए) स्वतःच्या मालकीची जागा असलेली नोंदणीकृत सहकारी सामुहिक रहिवास सोसायटी (गृहनिर्माण सोसायटी), त्याच जागेत राहणा-या सोसायटीच्या सदस्यांना वीज उपलब्ध करून देण्यासाठी.

परंतु असे की, त्यामुळे गृहनिर्माण सोसायटीने विकलेल्या किंवा भाडेपट्ट्याने दिलेल्या एखाद्या सदनिकेत राहत असलेल्या व्यक्तीच्या त्या भागातील वितरण परवानाधारकाकडून थेट वीज पुरवठ्याची मागणी करण्याच्या हक्कास कोणत्याही प्रकारे बाधा येणार नाही.

(बी) व्यक्ती (मालक), एकाच ठिकाणी राहणा-या त्याच्या कर्मचा-यांना वीज उपलब्ध करून देण्यासाठी. ”

“४.६ वरील विनियम ४.५ खाली एकाच ठिकाणी विद्युत पुरवठा करण्यासाठी अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे असतील-

(एक) गृहनिर्माण सोसायटी/मालक वसाहतीच्या संपूर्ण जोड भार /करारांतर्गत मागणीकरिता आणि वेळोवेळी लागणा-या अतिरिक्त भार/ मागणी करिता वितरण परवानाधारकाकडे अर्ज करेल.

(दोन) विद्युत पुरवठा करण्याच्या ठिकाणी मीटरची संच मांडणी बसविण्यासाठी आवश्यक अशी पुरेशी जागा गृहनिर्माण सोसायटी/मालकाद्वारे वितरण परवानाधारकाला मोफत देण्यात येईल,

परंतु असे की, सुरक्षित व निर्विघ्न कामासाठी, वितरण परवानाधारकाने मागणी केलेल्या जागेची आवश्यकता तसेच आकाराबाबत वाद उद्भवल्यास असा वाद गा-हाणे निवारण विनियमांखाली संबंधित मंचाकडे सोपविता येईल.

(तीन) वीज पुरवठ्याचा दर्जा व यंत्रणा, वेळोवेळी अंमलात असणा-या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण परवानाधारकाची कृतीची मानके, वीज पुरवठा करण्याचा कालावधी आणि भरपाईचे निश्चितीकरण) विनियम, २००५ च्या विनियम ५ नुसार राहिल.

(चार) गृहनिर्माण सोसायटी/मालक त्याला करण्यात आलेल्या वीज पुरवठ्याचा वापर वितरण परवानाधारकाला बाधक ठरेल अशा कोणत्याही रितीने करणार नाही आणि सर्व वापर, याबाबत करण्यात आलेल्या करारातील तरतुदीनुसार आणि त्यास लागू असणा-या वैधानिक तरतुदीनुसार करण्यात येईल. गृहनिर्माण सोसायटी/मालक, त्याला करण्यात आलेल्या वीज पुरवठ्याचे वितरण परवानाधारकाने मंजूर केलेल्या जागेच्या पलिकडे अन्य जागेला करणार नाही.

(पाच) सर्व वैयक्तिक वीज जोडण्यांना मीटर बसविण्यात येतील.

(सहा) पुरवठ्याच्या ठिकाणानंतरच्या पायाभूत सुविधा अर्जदार गृहनिर्माण सोसायटी/मालकाद्वारे उभारण्यात येतील आणि अशा सर्व मत्तांची मालकी गृहनिर्माण सोसायटी/मालकाकडे राहिल.

(सात) पुरवठ्याच्या ठिकाणानंतरच्या संपूर्ण पायाभूत सुविधांच्या जाळ्याच्या देखभालीसाठी गृहनिर्माण सोसायटी/मालक पूर्णपणे जबाबदार राहिल.

(आठ) गृहनिर्माण सोसायटी/मालक त्याच जागेत राहणा-या सोसायटीच्या सदस्यांना विद्युत वितरणासाठीच्या विविध वाणिज्यिक आणि तांत्रिक कामांसाठी पूर्णपणे जबाबदार राहिल.

(नऊ) वितरण परवानाधारकाच्या पुरवठ्याच्या क्षेत्रात, जेथे अशी गृहनिर्माण सोसायटी/जागा स्थित आहे तेथे गृहनिर्माण सोसायटी/मालक, आयोगाने निवासी ग्राहकांकरिता निश्चित केलेल्या टप्पा-निहाय वीज दराहून अधिक आकारणी करणार नाही.

(दहा) गृहनिर्माण सोसायटी/मालकाला वितरण परवानाधारकाने करावयाच्या वीज पुरवठ्याचे नियमन, या विनियमांनुसार आणि वितरण परवानाधारकाने त्याच्या ग्राहकांना करावयाच्या वीज पुरवठ्याच्या अटी व शर्तीनुसार, करण्यात येईल.

(अकरा) एकाच ठिकाणच्या वीज जोडणीपासून त्याच जागेतील गृहनिर्माण सोसायटी/मालकाच्या सदस्यांना करावयाच्या वीज पुरवठ्याच्या विद्युत संच मांडणीपर्यंत विद्युत तारांची यंत्रणा आणि संबंधित सुविधा तसेच वैयक्तिक विद्युत

संच मांडण्या, अधिनियम, आणि त्याखाली करण्यात आलेल्या सर्व नियम आणि विनियमांमधील सुरक्षा विषयक गरजांची पूर्तता करणा-या असतील. विद्युत संच मांडण्यांमधील तारांच्या जोडण्या नियम/विनियमांमध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे असतील आणि एकाच ठिकाणातून वीज पुरवठा सुरु करण्यापूर्वी त्यांची चाचणी करण्यात येईल.”

५. विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ५ मध्ये सुधारणा

(एक) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ५.४ मध्ये खालील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल:-

“परंतु असे की, अर्जदार अद्याप सादर न केलेली कागदपत्रे सादर करेल आणि खालील विनियम १८ नुसार आयोगाने मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीनुसार आवश्यक शुल्क किंवा आकारणी, त्यासाठी नोटीस किंवा सूचना पत्र मिळाल्यापासून तीन महिन्यात, प्रदान करेल अन्यथा वितरण परवानाधारकास अर्ज रद्द करण्याचा हक्क राहिल.”

(दोन) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ५.५ मध्ये, पहिल्या परंतुकांनंतर, खालील परंतुके समाविष्ट करण्यात येतील:-

“परंतु आणखी असेही की, अर्जदाराच्या जागेत वीज पुरवठा करण्यासाठी उप-केंद्राची जागा राखून ठेवताना विकासकाला जर चटई क्षेत्र निर्देशांकात नुकसान होणार असेल तरच, विनियम ५.५ च्या पहिल्या परंतुकामध्ये उल्लेखल्याप्रमाणे प्रचलित बाजारभावाने मोबदला लागू होईल.

परंतु आणखी असे की, संबंधित क्षेत्रासाठी विकास नियंत्रण नियमांत देण्यात आलेल्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार, अर्जदाराच्या जागेत उप-केंद्र उभारण्यासाठी आवश्यक असलेल्या क्षेत्रफळाची जमीन अर्जदाराने वितरण परवानाधारकाला द्यावी लागेल.”

(तीन) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ५.९ आणि त्याच्या परंतुकांनंतर पुढील विनियम समाविष्ट करण्यात येईल:-

“५.१० आयोगाने सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट प्रकरणांच्या आदेशात, किंवा अधिनियम, किंवा त्याखाली निर्गमित करण्यात आलेले नियम, विनियम, धोरणे आणि अधिसूचना यांत देण्यात आलेल्या अन्य निर्देशांखेरीज, वीज दराची वर्गवारी ठरविताना, प्रत्यक्ष अर्जांमध्ये नमूद केलेल्या विजेच्या वापराचा उद्देश, वितरण परवानाधारकाने विचारात घ्यावा आणि अर्जदाराच्या वीज दराच्या वर्गवारीच्या प्रयोजनासाठी त्याचा विचार करणे आवश्यक आहे ”

६. विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ८ मध्ये सुधारणा

(एक) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ८.५ मध्ये “(ए), (बी) किंवा (सी) ” येथील कंस, अक्षरे आणि शब्दांऐवजी “(ए), (बी) (सी), (डी) किंवा (इ) ” हे कंस, अक्षरे आणि शब्द समाविष्ट करण्यात येतील.

त्याशिवाय, त्याचे परंतुक वगळण्यात येईल.

(दोन) विनियम ८.६ ऐवजी खालील विनियम समाविष्ट करण्यात येईल:-

“८.६ विजेची चोरी झाल्यास विद्युत आकारांचे निर्धारण

(ए) ज्या जागेत विजेचा अनधिकृतपणे वापर झाला असेल किंवा होत असल्याबद्दल विश्वास ठेवण्यास कारण असेल, अशा कोणत्याही जागेत किंवा जागांमध्ये, राज्य शासनाने प्राधिकृत केलेला परवानाधारकाचा अधिकारी, प्रवेश, तपासणी करू शकेल, तोडून उघडू शकेल आणि शोध घेऊ शकेल. त्याशिवाय, असा अधिकारी, विजेचा अनधिकृतपणे वापर करण्यासाठी वापरलेली किंवा वापरत असलेली सर्व साधने, उपकरणे, तारा आणि इतर कोणतीही सहाय्यकारी वस्तु यांचा शोध घेऊ शकेल, जप्त करू शकेल आणि काढून टाकू शकेल.

(बी) विजेची थेट चोरी झाल्याचे सिद्ध करण्यासाठी पुरेसा पुरावा असल्यास, आयोगाने प्राधिकृत केलेला संबंधित परवानाधारकाचा अधिकारी, विद्युत पुरवठा ताबडतोब खंडीत करेल. असा विद्युत पुरवठा खंडीत केल्याच्या वेळेपासून २४ तासांच्या आत, वीज चोरीचा गुन्हा घडलेले ठिकाण ज्या पोलीस ठाण्याच्या कार्यक्षेत्रात येत असेल अशा संबंधित पोलीस ठाण्यात वितरण परवानाधारकाचा अधिकारी गुन्हा घडल्याची लेखी तक्रार नोंदवेल. प्रथम माहिती अहवाल (एफ आय आर) दाखल केल्यापासून दोन दिवसात त्याची प्रत ग्राहकाला योग्य पोचपावती घेऊन देण्यात येईल.

(सी) अधिनियमाच्या कलम १३५ खाली विजेच्या चोरीसाठी विद्युत आकारांचे निर्धारण, **परिशिष्ट-अ** मध्ये विहित केलेल्या निर्धारण सुत्रानुसार, करण्यात येईल.

(डी) ग्राहक किंवा व्यक्तीविरुद्ध कलम १३५ खाली विजेच्या चोरीकरिता विद्युत आकारांचे निर्धारण ज्या कालावधीत विजेची अशी चोरी झाली असेल त्या संपूर्ण कालावधीकरिता करण्यात येईल आणि, विजेची अशी चोरी झाल्याचा कालावधी जर निश्चित करणे शक्य झाले नाही तर असा कालावधी तपासणीच्या दिनांकालगतच्या मागील बारा महिने इतका मर्यादित राहील.

वरील प्रकरणी, विद्युत आकारांचे निर्धारण, संबंधित सेवेच्या वर्गवारीस लागू असलेल्या वीज दराच्या दुप्पट दराने, करण्यात येईल.

(इ) निर्धारित रक्कम किंवा विद्युत आकार भरल्यापासून किंवा अनामत ठेवल्यापासून अठ्ठेचाळीस तासांच्या आत वितरण परवानाधारक वीज पुरवठा पूर्ववत सुरु करेल.”

(तीन) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम ८.६ नंतर, खालीलप्रमाणे नवीन विनियम ८.७, ८.८ आणि ८.९ समाविष्ट करण्यात येतील:-

“८.७ मीटरमध्ये बिघाड निर्माण करुन वीज चोरी केली असल्याचा संशय असल्यास अंगिकारावयाची कार्यपध्दती

(ए) मीटरमध्ये बिघाड निर्माण करुन विजेची चोरी झाली असल्याचा संशय आल्यास, राज्य शासनाने प्राधिकृत केलेला परवानाधारकाचा अधिकारी जप्ती ज्ञापन देऊन जुने मीटर काढून टाकेल आणि ग्राहक/ग्राहकाचा प्रतिनिधी यांच्या उपस्थितीत ते मीटर सील करेल. परवानाधारक, नवीन मीटरने ग्राहकाला वीज पुरवठा चालू ठेवेल. जुन्या मीटरची चाचणी, एन् ए बी एल् ने अधिस्वीकृती दिलेल्या प्रयोगशाळेत करण्यात येईल आणि ही प्रयोगशाळा चाचणी अहवाल लेखी देईल. ग्राहकाला किंवा त्याच्या प्रतिनिधीला चाचणी बघण्याचा हक्क राहिल.

(बी) वरील अधिकारी व तपासणी पथकातील प्रत्येक सदस्य जप्ती ज्ञापनावर स्वाक्षरी करेल आणि त्याची प्रत ग्राहकाला/त्याच्या प्रतिनिधीला योग्य पोच-पावती घेऊन ताबडतोब जागेवर देईल. ग्राहकाने/त्याच्या प्रतिनिधीने तपासणी अहवाल स्वीकारण्यास किंवा पोच-पावती देण्यास नकार दिल्यास, त्याची एक प्रत जागेच्या आत/बाहेर मोक्याच्या ठिकाणी चिकटविण्यात येईल आणि त्याचा फोटो काढण्यात येईल. त्याचबरोबर, ग्राहकाला नोंदणीकृत डाकेने अहवाल पाठविण्यात येईल.

(सी) चाचणी अहवालानुसार जर असे आढळून आले की-

(एक) मीटर अचूक आहे, तर त्यावर पुढील कारवाईची आवश्यकता नाही आणि तसे ग्राहकास कळविण्यात येईल.

(दोन) मीटर अचूक नाही परंतु त्यात बिघाड निर्माण केला गेलेला नाही, तर विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम १५.४.१ मधील तरतुदीनुसार विद्युत आकारांचे निर्धारण करण्यात येईल.

(तीन) मीटरमध्ये बिघाड निर्माण केला गेला असल्यास, परवानाधारक अधिनियमाच्या कलम १३५ मधील तरतुदीनुसार कारवाई करेल आणि अहवालात निर्देशीत करण्यात आलेल्या चाचणीच्या निष्कर्षांच्या आधारे निर्धारण करण्यात येईल.”

- ८.८ जर कलम १२६ खाली अनधिकृतपणे विजेचा वापर केला असल्याचे निर्धारण अधिका-याचे मत झाले तर, ज्या व्यक्तीने विजेचा अनधिकृत वापर केला आहे त्याच्याकडून देय असलेल्या विद्युत आकारांचे तात्पुरते निर्धारण, सदर कलमातील तरतुदीनुसार करण्यात येईल.
- ८.९ विजेचा वापर उद्देशाव्यतिरिक्त अन्य कारणासाठी करणे, विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर, विद्युत संच, विद्युत तारा किंवा मीटरमध्ये बिघाड करणे, नुकसान किंवा दुर्दशा करणे, यासारख्या बाबींना प्रतिबंध करण्यासाठी उपाय-योजना.
- ८.९.१ विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर, विद्युत संच, विद्युत तारा किंवा मीटरमध्ये बिघाड करण्याचा, नुकसान किंवा दुर्दशा करण्याचा धोका कमी करण्यासाठी व त्यास प्रतिबंध करण्याकरिता वितरण परवानाधारक, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटरची संच मांडणी व कार्य) विनियम, २००६ च्या विनियम १८ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे, मीटरची नियतकालिक तपासणी/ चाचणीची व्यवस्था करेल आणि प्रतिबंधात्मक उपाय-योजना लागू करेल.
- ८.९.२ वितरण परवानाधारक 'बिघाड-रोधक' मीटर पेट्या पुरविण्याची व्यवस्था अशा रितीने करेल की ज्यामुळे या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून पाच (५) वर्षांच्या आत ग्राहकांच्या जागेत बसविलेल्या सर्व मीटरना बिघाड-रोधक मीटर पेट्या लावण्याचे काम पूर्ण झालेले असेल. त्याचबरोबर, सेवा वाहिन्या चांगल्या अवस्थेत असाव्यात आणि त्यांचे वीज-रोधक आवरण चांगले असावे याची खात्री करण्याकरिता वितरण परवानाधारक सेवा वाहिन्यांच्या सद्य स्थितीचा देखील आढावा घेईल. विजेची चोरी टाळण्यासाठी, आवश्यक तेथे, सेवा वाहिन्या बदलण्यात येतील.
- ८.९.३ विजेचा मोठ्या प्रमाणात वापर असणा-या ग्राहकांचे, ज्यात सर्व उच्च दाबाच्या आणि करारांतर्गत २० किलोवॉट व त्यापेक्षा अधिक मागणी असणा-या लघु दाबाच्या वीज जोडण्यांचा समावेश असेल, मासिक संनियंत्रण नियमितपणे करण्याकरिता वितरण परवानाधारक एक यंत्रणा विकसित करेल. वीज वापरातील बदलांचे काळजीपूर्वक विश्लेषण करण्यात येईल.
- ८.९.४ वितरण परवानाधारक, त्याच्या वितरणाच्या जाळ्यातील सर्व ३३ केव्ही, २२ केव्ही, ११ केव्ही फीडर-निहाय आणि ३३/२२/११ केव्ही उप-केंद्र-निहाय वितरण हानिची गणना केली जात असल्याची खात्री करेल. मोठ्या प्रमाणात वितरण हानि होत असलेल्या भागातील हानि कमी करण्यासाठी वितरण परवानाधारक उपाय-योजना करेल आणि आयोग विनिर्दिष्ट करेल त्या प्रपत्रात आयोगाला तिमाही अहवाल सादर करेल.

- ८.९.५ वितरण परवानाधारक, सर्व वितरण रोहित्रांवर मीटर बसवेल आणि ज्या भागात मोठ्या प्रमाणावर हानि होत आहे असे स्थानिक भाग शोधण्यासाठी उर्जेचे अंकेक्षण (एनर्जी ऑडिट) करेल. अशा भागातील हानि कमी करण्यासाठी वितरण परवानाधारक योग्य उपाय-योजना करेल आणि आयोग विनिर्दिष्ट करेल त्या प्रपत्रात आयोगाला तिमाही अहवाल सादर करेल.
- ८.९.६ वीज वापराचे संनियंत्रण करण्यासाठी आणि विजेच्या चोरीस प्रतिबंध करण्यासाठी, वितरण परवानाधारक, सर्व ३३केव्ही, २२केव्ही, ११केव्ही फीडर्स आणि उच्च दाब जोडण्यांवर दूर-नियंत्रित मीटरिंगची उपकरणे बसवेल आणि आयोगाला तिमाही अहवाल सादर करेल.
- ८.९.७ विभाग-निहाय वाणिज्यिक तोट्यांच्या पातळीविषयी जनतेला सहजपणे माहिती मिळू शकेल अशा पध्दतीने व स्वरूपात तसेच माहितीचा व्यापक प्रसार करण्याच्या उद्देशाने, वितरण परवानाधारक, जनतेला ठराविक कालावधीने स्वतःहून, इंटर-नेटसह विविध संपर्क साधनांद्वारे, जास्तीत जास्त माहिती पुरविण्यासाठी, उपाय-योजना करण्याकरिता नेहमी प्रयत्नशील राहिल. याविषयी माहिती असणारे फलक देखील वितरण परवानाधारक त्याच्या ग्राहक सेवेशी संबंधित कार्यालयात प्रदर्शित करेल.
- ८.९.८ उद्देशाव्यतिरिक्त अन्य कारणासाठी वीज वापर, विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर, तसेच विद्युत संच, विद्युत वाहिन्या किंवा मीटरमध्ये बिघाड, नुकसान, दुर्दशा होऊ नये म्हणून वितरण परवानाधारक प्रतिबंध करेल व केलेल्या प्रयत्नांची आणि वर्षभरातील त्यांच्या परिणामांच्या माहितीचा प्रसार करण्यासाठी त्याच्या वेबसाईटवर देखील नियमितपणे माहिती देण्याची व्यवस्था करेल.
- स्पष्टीकरण- विनियम ८.९.७ आणि विनियम ८.९.८च्या प्रयोजनाकरिता “प्रसार करणे” म्हणजे सूचना फलक, वर्तमानपत्रे, जाहीर उद्घोषणा, प्रसिध्दी माध्यमे, इंटर-नेट किंवा अन्य कोणत्याही मार्गाने, जनतेला माहिती करून देणे अथवा कळविणे/संप्रेषण करणे.*
- ८.९.९ परवानाधारकाच्या वाहिन्यांवर थेट आकडा टाकून होणारी विजेची चोरी रोखण्यासाठी वीज-चोरी-प्रवण भागात, आवश्यक तेथे, डोक्यावरून जाणा-या उघड्या तारांऐवजी ‘एरियल बंच केबल्स’, वितरण परवानाधारकाला लावता येतील.
- ८.९.१० वितरण हानि कमी करण्यासाठी आणि विजेची चोरी रोखण्यासाठी, तांत्रिक-आर्थिक बाजू विचारात घेऊन, वितरण परवानाधारक, वीज-चोरी-

प्रवण भागात, उच्च दाब वितरण यंत्रणा उपलब्ध करून देण्याची तजवीज करू शकेल.

८.९.११ वितरण परवानाधारक सध्याच्या ग्राहकांच्या मीटरची जागा बदलून मीटर योग्य ठिकाणी पण सीमा-भिंतीच्या आत बसवू शकेल जेणेकरून ते स्पष्टपणे दिसेल आणि मीटरचे वाचन, तपासणी/चाचणी व इतर संबंधित कामे सहजपणे करता येतील.

८.९.१२ ज्या प्रकरणांत विजेची चोरी शोधून काढण्यात आली असेल अशा सर्व प्रकरणांचे वितरण परवानाधारक स्वतंत्रपणे संनियंत्रण करेल आणि निर्धारित रकमेच्या वसुलीबाबतचा तिमाही अहवाल सारांशरूपात आयोगाला सादर करेल.

८.९.१३ वितरण परवानाधारक, ज्या प्रकरणात विजेची चोरी शोधून काढण्यात आली आहे, अशा प्रकरणांची यादी ठेवेल. ज्या प्रकरणी वीज चोरीचा दुसरा गुन्हा आणि त्यानंतरचा गुन्हा (गुन्हे) शोधून काढण्यात आले असतील अशा प्रकरणांची वितरण परवानाधारक वेगळी यादी ठेवेल आणि अधिनियमातील तरतुदीनुसार कारवाई करेल.

८.९.१४ वितरण परवानाधारक, त्याच्या विद्युत वाहिन्या/संच, मीटर किंवा अशा प्रकारची अन्य उपकरणे यामध्ये बिघाड केला जाऊ नये, नुकसान किंवा दुर्दशा होऊ नये याकरिता, त्यांना पुरेसे संरक्षण व सुरक्षा पुरवून, सर्व प्रकारची खबरदारी घेईल. परवानाधारक किंवा पुरवठादार, त्याच्या वाहिन्या/संच, मीटर किंवा अशा प्रकारची अन्य उपकरणे यामध्ये बिघाड केला गेल्यास, नुकसान किंवा दुर्दशा झाल्यास, अशा प्रथांविरुद्ध जरब बसविण्यासाठी किंवा त्यांना आळा घालण्याकरिता, विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम १३६ ते १४१ मधील तरतुदीनुसार त्वरेने उचित कारवाई करेल.”

७. विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम १४ मध्ये सुधारणा

(एक) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम १४.१.३ ऐवजी खालील विनियम समाविष्ट करण्यात येईल-

“ ग्राहक-मीटर ही सर्वसाधारणपणे परवानाधारकाकडून पुरविण्यात येतील व ती त्याच्या मालकीची असतील.

परंतु असे की, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटरची संच मांडणी व कार्य) विनियम, २००६ मधील तपशीलवार वैशिष्ट्यांनुसार मीटरची खरेदी करण्याचा पर्याय ग्राहक निवडू शकेल आणि खरेदी करू शकेल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने खरेदी केलेल्या मीटरची चाचणी, संच मांडणी परवानाधारक करेल व सील लावेल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने खरेदी केलेले मीटर वितरण परवानाधारकाच्या यंत्रणेतून कायमस्वरूपी काढून टाकण्यात आल्यानंतरच ते मीटर स्वतःची मत्ता असल्याचा हक्क ग्राहक सांगेल.”

(दोन) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम १४.२.३ मधील, पहिल्या परंतुकाऐवजी खालील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल-

“परंतु असे की, विनियम १८ खाली मान्यता प्राप्त आकारांच्या अनुसूचींवर आधारित, नवीन मीटरची किंमत वितरण परवानाधारक ग्राहकाकडून वसूल करू शकेल.”

(तीन) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम १४.२.४ मधील “ एकापेक्षा अधिक वेळा” हे शब्द वगळण्यात येतील.

८. विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम १५ मध्ये सुधारणा

(एक) विद्युत पुरवठा संहितेच्या विनियम १५.४.१ ऐवजी खालील विनियम समाविष्ट करण्यात येईल-

“अधिनियमाच्या भाग १२ आणि भाग १४ मधील तरतूदींच्या अधीन राहून, मीटर सदोष असेल तर, ज्या महिन्यात वाद उद्भवला असेल त्या महिन्याच्या मागील जास्तीत जास्त तीन महिन्यांच्या कालावधीकरिता, एन् ए बी एल् ने अधिस्वीकृती दिलेल्या प्रयोगशाळेने केलेल्या तपासणीच्या निष्कर्षानुसार, निर्धारित देयकासह मीटरचा तपासणी अहवाल पाठविण्यात आला असेल तर, ग्राहकाच्या देयकाची रक्कम समायोजित करण्यात येईल.

परंतु असे की, मीटरची मोहोर तुटलेली किंवा त्यास हानि पोचली असल्यास, मीटरमधील दोषाची अथवा बिघाडाची तपासणी करण्यात येईल. मीटर सदोष असल्यास, वरील खंड १५.४.१ नुसार आणि ते बिघडवले गेले असल्यास अधिनियमाच्या कलम १२६ किंवा १३५ नुसार, प्रत्येक प्रकरणी त्यातील परिस्थितीवर अवलंबून, आकार निर्धारण करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, मीटरमध्ये नोंदी घेणे थांबले गेले असल्यास, ज्या कालावधीत नोंदी घेणे थांबले गेले अशा कालावधीकरिता परंतु जास्तीत जास्त तीन महिन्यांच्या कालावधीकरिता, ज्या महिन्यात नोंदी घेणे थांबले गेले असेल त्या महिन्यालगतच्या मागील बारा महिन्यात मीटरवर नोंदल्या गेलेल्या विजेच्या सरासरी वापरावर आधारित, ग्राहकाचे देयक तयार करण्यात येईल.”

आयोगाच्या आदेशानुसार

(प्र.बा.पाटील)
सचिव

मुंबई,
दिनांक ऑक्टोबर २००८

परिशिष्ट- अ

विद्युत आकारांचे निर्धारण करण्यासाठी मार्गदर्शक सूचना (विनियम ८.६ पहावे)

स्थिर/मागणी आकार: स्थिर/मागणी आकारांचे निर्धारण करण्याच्या प्रयोजनाकरिता, करारांतर्गत मागणी/मंजूर भार किंवा **एल/डीएफ**, यापैकी जे अधिक असेल ते, कमाल मागणी म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

उर्जा आकार: प्रति महिना वापरलेले युनिट खालील पध्दतीने काढण्यात येतील-

प्रति महिना वीज वापर युनिटमध्ये = $\frac{\text{एल} \times \text{डी} \times \text{एच}}{\text{डीएफ}}$

ज्यामध्ये

एल म्हणजे तपासणीच्या वेळी आढळलेला एकूण जोड भार किलोवॉटमध्ये

डी म्हणजे विजेचा अनधिकृत वापर/चोरी झाल्याचा संशय असेल अशा कालावधीतील प्रति महिना कामाच्या दिवसांची संख्या, जी वीज वापराच्या निरनिराळ्या वर्गवारीकरिता खालीलप्रमाणे धरण्यात येईल-

ए) अखंडीत उद्योग	३० दिवस
बी) अखंडीत नसलेले उद्योग	२५ दिवस
सी) घरगुती	३० दिवस
डी) कृषी	३० दिवस
इ) बिगर-घरगुती (अखंडीत) म्हणजे रुग्णालये, हॉटेल्स, रेस्टॉरंट्स, अतिथी गृहे, शुश्रूषा गृहे, पेट्रोल पंप्स	३० दिवस
एफ) बिगर-घरगुती (सर्वसाधारण) म्हणजे (इ) शिवाय अन्य	२५ दिवस
जी) पाणी पुरवठा व रस्त्यावरील दिवे	३० दिवस
एच) अन्य वर्गवारी	३० दिवस

एच म्हणजे प्रति दिवस वीज पुरवठ्याच्या वापराचे तास, जे वीज वापराच्या निरनिराळ्या वर्गवारीकरिता खालीलप्रमाणे धरण्यात येतील-

ए) एक पाळीचा उद्योग (फक्त दिवस/रात्र)	०८ तास
बी) अखंडीत नसलेले प्रक्रिया उद्योग (दिवस आणि रात्र)	२० तास
सी) अखंडीत प्रक्रिया उद्योग	२४ तास
डी) (एक)बिगर-घरगुती (सर्वसाधारण)रेस्टॉरंट्ससह (दोन) हॉटेल्स, रुग्णालये, शुश्रूषा गृहे, अतिथी गृहे, पेट्रोल पंप्स	१२ तास २० तास
इ) घरगुती	०८ तास
एफ) कृषी	०६ तास
जी) पाणी पुरवठा	०८ तास
एच) रस्त्यावरील दिवे	१२ तास
इ) अन्य वर्गवारी	१२ तास

डीएफ म्हणजे 'डायव्हर्सिटी फॅक्टर', जो वीज वापराच्या निरनिराळ्या वर्गवारींकरिता खालीलप्रमाणे धरण्यात येईल-

ए) (एक) औद्योगिक (सर्वसाधारण) (दोन) औद्योगिक (जास्त वीज वापरणारे)	१.६ १.२५
बी) बिगर-घरगुती	१.६
सी) घरगुती	२.५
डी) कृषी	१.०
इ) अन्य वर्गवारी	१.०

निर्धारणाचा कालावधी तसेच उर्जा वापर निश्चित करताना, खालील बाबींचा योग्य विचार करण्यात येईल-

१. संप, टाळेबंदी इ. मुळे उद्योग बंद पडणे
२. वितरण परवानाधारकाच्या चाचणी अभियंत्याने केलेली मीटरची मागील पूर्ण तपासणी
३. वितरण परवानाधारकाच्या दक्षता पथकाद्वारे मीटरची तपासणी
४. करारांतर्गत मागणी/ मंजूर भार कमी झाल्याचा दिनांक